

UPPMANING TILL SAMTLIGA KOMMUNER I JÖNKÖPINGS LÄN

Uppbyggnaden kommer ta tid

Vi ser att det går mot slutet av den pandemi som slog till för ganska exakt två år sedan. Sällan kunde vi ana hur länge, hårt och brutalt den skulle slå mot såväl näringsliv som individer. Förutom långa och i vissa fall svåra biverkningar, dödsfall hos familjer och vänner, har många drabbats av arbetslöshet som en konsekvens av minskad efterfrågan inom vissa branscher. Flertalet av dessa har åter kommit i arbete, men andelen långtidsarbetslösa har ökat.

Pandemin har slagit till ojämnt mot våra näringar. Industrin drabbades först hårt, men vände efter en tids osäkerhet tillbaka för att nu vara tillbaka till samma, eller till och med mycket högre, nivåer som före pandemin. Då vi inte har kunnat spendera våra pengar på resor, restaurangbesök och andra nöjen har vi i stället konsumerat materiella ting. Industrin har även genom pandemin kunnat investera för att stå starka inför framtida utmaningar genom till exempel digitalisering, automation för en hållbar produktion. Det är gott. Industrin är otroligt viktig för oss!

En näring som har helt andra utmaningar är besöksnäringen med hotell, konferens och restaurang.

Deras tid genom pandemin har kantats av periodvis nära näringsförbud. Näringen har varit drabbad under stora delar pandemin med bara kortare återhämtningsperioder under sommaren 2020 samt 2021. Dessa perioder har dock inte i närheten kunnat täcka upp för det bortfall som övrig tid gett och utan intäkter har stora skulder byggts upp. Skulder som nu behöver börja betalas tillbaka samtidigt som de drar på sig stora personalkostnader då efterfrågan når taket nu när restriktioner släppts. Samtidigt som de går på högvarv anställs nya och oerfarna medarbetare som kräver upplärning, vilket är resurskrävande. Näringen är även drabbad av ökade råvarukostnader på grund av kraftigt ökade fraktpriser, som en följd av pandemin.

Besöksnäringen är vad som ofta ses som en lågmarginalbransch och företagen drivs i stor utsträckning av privata entreprenörer. Andelen utrikesfödda anställda inom besöksnäringen var 2018 42,5 %, en betydligt högre andel än de 18,8 % som gruppen utgör av hela arbetsmarknaden. Andelen anställda under 25 år är nära tre gånger så hög inom hotell och restaurang jämfört med hela arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingens rapport [Prognos för utbetalningar 2022-2025](#) säger att långtidsarbetslösa ligger på en historiskt hög nivå till följd av pandemin samt strukturförändringar. Just utrikesfödda och unga är de som är högst representerade i gruppen långtidsarbetslösa.

Näringar har genom pandemin stimulerats och stöttats på olika sätt och i många fall behövs ett nationellt beslut. **Det ni kommuner konkret kan göra för att stötta restaurangnäringen är att** under kommande år ta bort kommunala tillsynsavgifter samt kommunala avgifter vid markupplåtelser för uteserveringar. Stötta även företagen genom att bistå med en kort handläggningstid och var generös i beslut gällande exempelvis tillstånd för uteserveringar samt alkoholservice.

I en ekonomiskt pressad situation med ökade kostnader för råvaror och skulder som behöver betalas av har besöksnäringen ingen möjlighet att anställa förutom ett "minimum" vad som krävs för att dra runt verksamheten. Vi ska här ha i åtanke att en stor del av dessa med största sannolikhet har en "ny på jobbet"-skylt och därmed inte har 100 % produktivitet. **Näringen behöver få möjlighet att gasa och ta fart!**

För att stötta näringen i återuppbyggnaden behövs insatser från flera nivåer och vi vädjar till er kommuner att bistå med de medel ni fogar över!

Annika Cederfeldt, Näringslivspolitisk chef, Handelskammaren Jönköpings län
Helena Zar Vallin, VD, Handelskammaren Jönköpings län

Handelskammaren
Jönköpings län

Kontakt & frågor

Annika Cederfeldt, näringslivspolitisk chef Handelskammaren Jönköpings län
070 - 468 36 36

annika.cederfeldt@handelskammarenjonkoping.se